

AVANS-PREPAUS

I

Lou mióugranié, de sa naturo, es sóuvagèu mai que lis àutris aubre. Amo de crèisse dins li clapeirolò, au raje dóu soulèu, e liuen dis ome e près de Diéu. Aqui, soulet coume un ermito, à l'uscle de l'estiéu, espendis d'escondoun si flour sanguinello. L'amour e lou soulèu fegoundon l'espandido: dins li calice rouge se coungreion milo grano de courau, milo poulidi sorre, tóuti couchado ensèn souto la memo cuberto.

La mióugrano boudenflo tèn rejuncho tant que pòu soute, sa rusco si bèlli grano rouginello, si bèlli chato vergougnouso. Mai lis aucèu de la garrigo, vènon au Mióugranié: De-que vos faire de ti grano? Tout-aro vèn l'autouno, tout-aro vèn l'ivèr, que van nous courseja de-la-man-d'eila di colo, de-la-mand-eila di mar... Vos dounc que fugue di, o mióugranié sóuvage, que quitèn la Prouvèncò, sènsò vèire espeli ti bèlli grano de courau, sèns vèire naseja ti bèlli chato, vergougnouso?

Alor lou mióugranié, pèr countenta l'envejo dis auceloun de la garrigo, entre-duerb la mióugrano plan-planet: li milo grano vermeialo trelusisson au soulèu; li milo chato crentouseto, emé si bèlli gauto roso, meton la tèsto au fenestroun; e li couquin d'aucèu vènon à vòu, e se regalon à plesi di bònì grano de courau; li couquin d'amourous devourisson de poutoun li bèlli chato vergougnouso.

II

Teodor Aubanèu — e dirés coume iéu, quand aurés legi soun libre — es un mióugranié sóuvage. Lou publi prouvençau, en quau si proumiéri trobo avien tant agrada, coumençavo de se dire: Mai, que fai noste Aubanèu, que l'entendèn plus canta?

Aubanèu cantavo d'escondoun. L'amour, aquelo divino abiho que fai de mèu tant dous, quand la sesoun e lou rode ie counvènon, e que, se quaucarèn la countrario, fai de tant fòrti poungesoun, l'amour avié tanca dins soun cor un dardaïoun terrible, despiedadous. La passioun malurouso de noste paure ami èro sènsò esperanço, la malautié sènsò remèdi: l'amigo de soun cor, la chatouno entre-visto dins lou clarun de sa jouinesso, ai! s'èro facho mourgo.

Lou bon jouvènt plourè sèt au sa bono amigo; emai se n'es pancaro counsoula!

Pèr se leva dóu front aquéu lourdige que lou coumbourissié, partiguè d'Avignoun à la bello eisservo. Veguè Roumo, veguè Paris; emé l'espaso dins lou flanc, tournè mai en Prouvènço; barrulè li mountagno, la Santo-Baumo, lou Ventour, lis Aup e lis Aupiho... Mai la roso èro, espóussado, restavo plus que lis espino, e rèn poudié li derraba.